

פרוטוקול מס' 26/7

מישיבת ועדת הפנים

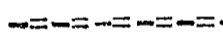
התקיימה ביום ג', כ"ג בשבט, תשט"ו - 15.2.55 בטעה 8.45

נ ו ת ח י מ

חברי הוועדה: נ. חת - היו"ר
ע. גטף
ד. בסתובי
א. כלפון
ח. סגור-כהן
א. פרי
ש. פרלסטיין
ב. קטין

מוזמנים: מר טי
מר טילברסטון
מר רוטנברג
מטעה מסוד הפנים

דבר-היום: הצעת חוק לתיקון סקודת העיריות, תשי"ד-1954.
חוק לתיקון תקנות שעת חירום (יביאה לחוץ-לארץ) תשי"א - 1951.

היו"ר נ. חת: אני פותח את הישיבה.

רצוני להודיע שהסיוע שהסירה שהתקיימה בטבוע שעבר היה מאלף מאוד, ואני מאסער שלא כל חברי הוועדה השתתפו בו. היא בדעתנו לקיים סיוור במועצה אזורית בהרי ירושלים, ואני מציע לקיים בו ביום ג' בעוד שבועיים.

הוחלט: לקיים את הסיוור במועצה אזורית בהרי ירושלים ביום ג' בעוד שבועיים. סקודת המסגט: טבוב חר-טוב; הטעה: 9.30.

ר. בסתובי: אני מציע לכלול בתכניה הסיווריים ביקור במועכות סקודמיות ערביות - בכפר יאסיף או במטולט.

ב. קטין: אפשר לקבל את ההצעה.

היו"ר נ. חת: אנו נעביר את ההצעה למסרד הפנים.

המועצה המזורית שפיר הביעה משאלה שבעת
טיורנו נסור גם לביקור קצר מצלם.

(היו"ר קורא את מכתב המועצה המזורית שפיר)

אודיע להם כי לא היתה לנו אפשרות לעשות
כן היות והתכנית היתה חלטה.

הוגשה שמילתה בענין שביתת עובדי המועצה
המקומית בעפולה, והתשובה הבאה נתקבלה מטשרד הפנים בנדון:

"עד כמה שלנו ידוע הרי משרד העבודה לא הביע כל הלוחה למועצה
המקומית עפולה ואנו לא נתבקשנו לאשר הלוחה כזאת.
לאור עובדה זו איננו מבין טובן בקשתו של חבר-הכנסת
קמין".

היום בשעות הצהריים אקיימו שיחה עם שר הפנים
ועם המנהל הכללי של משרדו בענין מועצת מזר-יהודה, ומני מקווה כי בישיבת
אחר-הצהריים אוכל להודיעכם מהו בנדון.

א. כלפון:
יש שטח מרל קריית-חיים המהווה טלע מחלוקת
בין קריית-חיים לבין קריית-ביגליק. במשך
כל השנים היה שטח זה בתחומי קריית-חיים, ואילו עתה תובעת קריית-ביגליק
לספח שטח זה אליה. הגשתי בנדון שמילתה לשר הפנים לפני תשעה חודשים
וטרם קיבלתי את תשובתו.

א. פרי:
כן עלינו לקבל את תשובתו של שר הפנים
בענין קריית-שמונה.

היו"ר נ. חת:
אבקש את מר רוטנברג לדאוג לכך שבקבל
תשובות על המכתבים שנשלחו לשר הפנים.

ב. קמין:
בזמנו הגשתי שמילתה לשר הפנים בענין
העברת 900 דונם מטח שיפוטת של עיריית תל-אביב
לשטח שיפוטת של המועצה המקומית גבעתיים, וטרם קיבלתי תשובה עליה.
עד כמה שידוע לי סודר הענין אולם לא הועברו סיועדות בנין ערים של תל-אביב
לוועדה של גבעתיים. ניתן למעשה רק אישורו של שר הפנים, אולם לא בוצעה
ההעברה מטח שיפוטת של תל-אביב.

מר רוטנברג:
לי בדמה כי בקובץ התקנות שנתכרסם לפני
שבוע מורסמו הגבולות של בנין ערים, אולם
עלי לבדוק זאת.

היו"ר נ. חת:
אבקש את מר רוטנברג לבדוק את הדבר ולהביא
לנו תשובה מוסמכת לישיבה הבאה.

ע. אמר:
רצוני לבקש ששר הפנים ימסור לוועדה
בהזדמנות הראשונה על כוונותיו לגבי שיטת
חלוקת הטעוק לשנת הכספים 1955/56. על הטעוק של שנת הכספים הקודמת
נתקיים דיון והיתה ועדה מסוממת של ועדת הכספים והפנים, אולם הדיון
נתקיים בשעה שהכספים כבר חולקו בדרך אחרת. אני מציע כי נמנע הישנות
סקרה כזה.

היו"ר נ. חת:
אמתול בשעה 9.30 היתה צריכה להתקיים פגישה,
אשר יזם אותה מר גורי, בין שרי הפנים האוצר
ויוטבי-ראש ועדות הפנים והכספים בענין הטעוק. אני מציע שלא קיבלתי
את ההודעה על הפגישה בזמן ולא יכולתי להיות נוכח בה.

הצעת חבר-הכנסת אמר היא במקומה, כי עכשיו
הזמן לקיים את הישיבה המסוממת של שתי הוועדות. אני מבין שהוא מציע

א.ד.

לקיים בהקדם ישיבה שותפת עם ועדת הכספים בענין חלוקת המענק.

ע. אסף:
זאת סתוך הנחה ברורה ומפורשת שלג נעמוד בפני עובדות סוגטרות של החתיבות והבטחות, ושהוועדה תצטרך לקבל אינפורמציה בלבד.

היו"ר נ. חת:
אנו בדברים עם מר גורי על-מנת לקיים את הישיבה המשותפת. יחד עם זאת מודיע לטר הפנים כי השאלה הועלתה בוועדה.

ר. גמלונבי:
אני מבקש לדעת מה גודל המסקנות שלנו בענין הבידואים בנוב.

היו"ר נ. חת:
הכינוי את המסקנות מולח המברר כי הן לא היו מעודכנות. מניתי למר לנדמן בנדון והוא הבטיח להעביר את החומר תוך שבוע ימים. אני מקווה שהמסקנות תוגשנה לוועדה לא יאוחר מאשר תוך שבועיים ימים.
אנו עוברים עתה לסדר היום.

חוק ליישון תקנות הצירוף, תשי"ד - 1954.

סעיף 2 (ב).

היו"ר נ. חת:
קבענו כמה עבודות שאפשר לעשותן ללא היתר, ומה מדובר איפוא על עבודות שהעירייה צריכה להתירן, והכוונה לעבודה בשכר.

ע. אסף:
הניסוח של הסעיף אינו מבהיר כי הכוונה לעבודה בשכר.

היו"ר נ. חת:
יש להוסיף זאת.

ג. קמיון:
שמה אפשר לומר כאן "לטובת הציבור" במקום - "לטובת הכלל".

היו"ר נ. חת:
זו יכולה להיות גם עבודה פרטית ולא ציבורית, אלא שהכלל נהנה ממנה.

ע. פרלסטין:
אני סבור שיש למחוק את המלים "הוא לטובת הכלל", כיוון שאין להן כל משמעות.

היו"ר נ. חת:
אם נמחק זאת, הרי מירוש הדבר כי כל פקיד יכול לקבל עבודה. סעיף זה בכל-זאת מכניס סייג מסוים.

ג. קמיון:
אני מציע להשאיר זאת. אמנם הנוסח מעורפל במקצת, אבל בכל-זאת הוא נותן אפשרות לראש העיר או למועצה לקבוע איזו עבודה אינה לטובת הכלל.

היו"ר נ. חת:
בדרך-כלל אפשר לקבוע שמסור לפקיד לעסוק בכל עבודה אחרת כאשר יש לו עבודה קבועה עם ממשורת מלגה, וכי הוא אינו יכול לעבוד יותר מאשר שבע שעות של עבודה פרודוקטיבית, והוא חייב לתת את כל מרצו וכוחו למקום עבודתו הקבוע. הצעה זו מוסמעת מהתנאים הסיוחיים של איינו, אבל עלינו ליצור כאן לא כלל אלא יוצא מן הכלל. אם נמחק בהגדרות האחרות בלבד, תוצף העירייה בבקשות מכל העובדים, והיא תצטרך להיענות להן. אם אין הצעה לנוסח אחר מתאים יותר, לא תהיה לנו ברירה למשר את הנוסח הנוכחי.

ד. פרלסטין:
 איבנו פועלים בחלל-ריק, והחוק במ לתת
 אישור למצב קיים. אם קובעים לכן שהעבודה
 צריכה להיות לטובת הכלל, הרי פירוש הדבר כי מדעם פוסלים כל עבודה.
 הדבר גם פותח פתח לטירות; כי מי יכול להכריע מה היא טובת הכלל. אני
 מביע לכן למחוק את הפסקה.

מ. רוטנברג:
 הכוונה היא במסמך לאסור כל עבודה שאיננה
 לטובת הכלל. קודם כל צריכה העבודה להיות
 לטובת הכלל, ונוסף לכך צריכים להתקיים בה התנאים שנקבעו בסעיפים הבאים.

ע. אטמ:
 השאלה היא למה מתכוון המחוקק: אם הוא
 מתכוון שבדרך-כלל טוב ורצוי למדינה או
 לעיריות שפקידיהם יעסקו בכל מיני עבודות, אזי חוק חבד-הכנסת פרלסטין.
 אני סבור שהכוונה היא הפוכה, ולכן עלינו לסייע בידי העיריות, באמצעות
 נוסח החוק, ולהקל עליהן למנוע בעד עבודות נוספות. נשמלת רק השאלה
 אם לא מוטב היה להוסיף את המלים "למעט המוצעה", כדי למנוע הופעות
 בפני בית-הדין הגבוה לצדק.

הי"ר נ. אט:
 מוטב להחמיר את הנוסח המוצע כדי לתת אפשרות
 של ערעור במקרה של טירות.

ח. סגור-כהן:
 כוונתנו רצויה וטובה אבל איננה מתאימה
 לתנאים של היום. כל עוד איבנו שוטפים
 להגיע למצב נורמלי בו כל עובד, איבנרי או לא איבנרי, יתסכר כדי
 מחייתו, אין טעם לכל החוק. הכוונה היא טובה מולם מנו גוזרים בכך גזירה
 שהאיבנר לא יוכל לעסוד בה, ותוצאותיה יהיו שכל העבודות הנוספות ירדו
 למחלת.

סעיף קטן (1) - בתקבל

המתייגרות לחבר-הכנסת פרלסטין המביע למחוק את הסעיף.

סעיפים קטנים (2) ו-(3) - בתקבלו

ע. פרלסטין:
 ברמה לי הטלה "ביצוע" בסעיף קטן (4)
 אינה מתאימה, כי אמר לפרשה שהמדובר
 הוא בביצוע מסט ולא בייעוץ, למשל. אני מביע לומר: תסורת עבודה חוץ.
 הוא הדין בקטר לטלה "בביצועה" הנזכרת בסעיף קטן (ב).

הוחלט: היועצים המספטיים יביאו נוסח מתאים לישיבה הקרובה.

ע. אטמ:
 הטעיף כולו מדבר על פקיד העיריה, אבל
 האם ברור שהמדובר הוא רק על עובד עבודה
 מלטה ובמסכורת מלטה?

הי"ר נ. אט:
 פקידים חלקיים בוודאי שרשמים לעסוק
 בעבודות חרות.

מ. סילברסטון:
 מקודת העיריות מבדילה בין פקידים ועובדים.
 יש שלושה סעיפים בחוק הדנים בכך, סעיף 85 -
 המדבר על הזמרת; סעיף 86 - על פקידים, וסעיף המדבר על העסקת עובדים
 בשכר יומי. מכאן מטמטע שפקידים הם מלה העובדים במסלום חדשי ובמסכורת
 קבועה ולא יומית, וזה כולל גם פקידים בתפקיד חלקי קבוע.

הי"ר נ. אט:
 יש לציין שהמדובר הוא בפקיד שעובד במסכורת
 מלטה.

מ. סילברסטון:
 יש לתקן את הנוסח כדי להבהיר זאת.

אד.

ועדת הפנים
15.2.55

יש גם פקידים זמבילים, ולהם ברור שיש לאפשר לעבוד עבודה נוספת.

ח. סגור-כהן:

יש להבהיר כגון באופן מדויק למי הכוונה, ואבקש להביא לנו נוסח אשר יגדיר באופן ברור על מי חל הסעיף.

היו"ר ג. חת:

ברור על מי חל הסעיף.

סעיף 3 - הוראת מעבר.

סר הנגבי:
סעיף 1 של האעת התיקון קובע שאחת הסיבות לפיזור עיריה, נוסף לסיבות שנקבעו, היא גם ועדת חקירה שנתמנתה לבדיקת עובדי העיריה המליצה על כך שהעיריה אינה מסוגלת לשלם את תפקידה וצריך לפזר אותה. באות הוראות המעבר בסעיף 3 האחרות, סעיף 1 יחול גם אם היתה המלצה של ועדה אשר נתמנתה לפני תחילת תקפו של חוק זה, והכוונה היא להטלת ועדת חשין בענין עיריית ירושלים.

היו"ר ג. חת:
הוחלט כגון: שהוועדה צריכה להתמנות בהתייעצות עם שר המשטרה, וזמבילי יודע גם ועדת חשין נתמנתה בהתאם לכך. נראה לי לכן כי הסעיף הרטרואקטיבי הזה הינו טיותר.

סר הנגבי:
אפשר לתקן את סעיף 3 ולומר כי ההתייעצות עם שר המשטרה אינה חלה לגבי העבר.

הוחלט: בציג מסדר הפנים יביאו את חוות-דעת המסדר לסעיף 3 בישיבה הבאה.

חוק לתיקון תקנות שעת חירום (יצירת לחוץ-לחץ) - תשי"א - 1951.

היו"ר ג. חת:
בשנת 1951 העלה חבר-הכנסת הררי הצעה לסדר-היום בענין תיקון המצב שהיה קיים בארץ לגבי מתן היתרי יציאה. הכנסת קיבלה את ההצעה, לאחר דיון, והחוק עבר קריאה ראשונה. בינתיים הוקמה הממשלה הקואליציונית, אשר הבטיחה בקווי-היסוד שלה שינוי במצב הקיים, ומסדר הפנים הגיש בזמנו הצעה יותר סורחבת של חוק זה.

לפני שאנו ניגשים לדיון רצוני לציין, שההצעה שקיבלנו אינה הצעת הממשלה אלא הצעת מסדר הפנים שטרם נדונה בממשלה. אני מבין שעלינו לדון בהצעתו של חבר-הכנסת הררי ולסיים אותה, אבל כיוון שיש הצעה חוק נוספת, שעברה קריאה ראשונה, בענין מתן טפחות לטר הפנים לקבוע אגרות, אני מציע שנסיים את שני הדברים יחד.

אבקש את סר סי למסדר הסברים על הפרוצדורה של הדיון בחוק משנת 1951.

סר סי:
בזמנו הובאה לפני הוועדה הצעת חבר-הכנסת הררי בקשר עם תיקון תקנות שעת חירום (יצאה לחוץ-לחץ). אז בא מסדר הפנים בהצעה שבמקום להוציא תקנות חלקיות, מן הראוי להוציא אולי חוק קבוע. בחוק הקיים יש כמה וכמה ליקויים; תקנות אלו הוצאו בשנת 1948 ותוקנו ב-1949, ומצו יש בהן כמה דברים אשר נתייסנו. לכן בא מסדר הפנים לפני הוועדה בהצעה לתיקון תקנות לשעת חירום, חוק קבוע אשר יהיה בתקפו כל עוד קיימים תנאים של שעת חירום במדינה.

בהצעת החוק החדשה, שהועברה ליו"ר הוועדה, יש כמה וכמה תיקונים. אנו מתכוונים שהצעה זו תבוא במקום הצעתו של חבר-הכנסת הררי. אם ועדת הפנים תקבל עמדה זו - יביא משרד הפנים את הצעת החוק לפני הממשלה והיא תביטנה לכנסת.

ב. קט"ו:
אני מבקש לטבול גם הבעיה היא אקטואלית היום, וגם היא אקטואלית עד כדי כך שהיא דורשת שינוי החוק או הבאת הצעת חוק. הזמנים והתנאים נשתנו עד כדי כך שאינני יודע אם ההצעה הולמת את האנליזה השוררת כיום.

מ. ט"ז:
משרד הפנים סבור שההצעה מיבדה הרבה מאקטואליותה. החוק כפי שהוא קיים נותן אפשרויות ביצוע מספיקות, ובזמן האחרון לא היו תלונות בקשר לפרוצידורה של מתן היתרי-יציאה.

היו"ר נ. חת:
אני בעד תיקון תקנות שעת חירום בהתאם לצורך ובהתאם לפרקסיקה של משרד הפנים. כן אני מציע להסיר בגבולות של הצעתו של חבר-הכנסת הררי, אלא לדון עליה בהתאם למטיבות.

ט. פרלמנטריון:
לי ברמה כי הפרוצידורה הנהוגה כיום היא מניחה את הדעת. לכן אני מציע כי היו"ר יבוא בדברים עם בעל ההצעה כדי לדעת אם הוא צדיין עומד עליה או סוכן לבטלה. אם הוא יסכים לביטול - אין צורך לדון; אם לאו - נחזור לעניין.

היו"ר נ. חת:
בעצם זו אינה כבר הצעת חבר-הכנסת הררי אלא הצעת חוק רגילה, כי היא עברה את הקריאה הראשונה של הכנסת. חוקי למצב הקיימים.

ב. קט"ו:
חוטבני כי במידה ויש "ירידה" הרי הצעתו של חבר-הכנסת הררי היא אקטואלית, כי הרבה "יורדים" עוזבים את הארץ מבלי לשלם את חובותיהם.

לדעתי עלינו להחליט קודם-כל על הבעיה הפרינציפיונית, אם עניין זה יהיה במסגרת של תקנות שעת חירום או במסגרת של הצעת חוק. כן בטחלת המילה אם יש למזג באיזו שהיא צורה את הצעתו של חבר-הכנסת הררי עם הצעת החוק של משרד הפנים.

היו"ר נ. חת:
הכנסת העבירה אלינו חוק זה לאחר קריאה ראשונה. בדעת משרד הפנים להחליף את התקנות לטעם חירום בחוק (מ. ט"ז: אשר יכול על ביטול שעת חירום במדינה). הדבר לא הוצע בדרך המקובל בכנסת; ההצעה לא עברה קריאה ראשונה, אנו יכולים אולי במסגרת הצעה שהועברה אלינו להכניס כמה דברים, במידה שנמצא בחוק ההוא נוסח יותר מתאים שאפשר להסתמס בו; יותר מזה לא נוכל.

אשר להצעתו של חבר-הכנסת פרלמנטריון לגזור את החוק, הרי לא שמעתי טעמי טבאיגי משרד הפנים כי המשרד מעוניין בגבייתה.

מ. ט"ז:
למשרד הפנים יש ספקות גם הדבר הוא אקטואלי כיום. תקנות שעת חירום נותנות אפשרויות ביצוע הטמקות את הציבור.

היו"ר ב. חת:

אלו הן הוראות פנימיות של השר אשר
בתפרטמו על-סמך קווי-היסוד של הממשלה
על-סמך סמכותו הבלתי מוגבלת. השר קבע הוראות מיחד לנהוג,
והסידור מניח את הדעת, אולם הוא יכול לבטל סידור זה כל יום.

סר שי:

שר הפנים מכיץ לוועדה לא להסתפק בתיקון
של חבר-הכנסת הררי בלא שיש להרחיק-לכת
ולקטוע תיקון כללי; אין השר סבור שיש לכרוך את שני הדברים הללו יחד.
אם הוועדה תמצא שהתזכיר בא בחשבון - ולדעת השר הוא בא בחשבון כי
הוא יותר מקיף מהצעתו של חבר-הכנסת הררי - הוא יביאנו לפני הממשלה.
אם הוועדה תמצא לנכון לדון בתזכיר - מה טוב; אם לאו - יהיה צורך
לדון בהצעתו של חבר-הכנסת הררי ולחשוב על הכנסת התיקונים בה.

סר טילברסטון:

אין הבדל פורמליסטי בין גדול בין תקנות
שעת חירום בלא לבין חוק, סמך שהחלט
כי הכנסת היא שתתקן אותן. פרט לענין הסמכות, הרי כל שר
הטעיפים המוצעים על-ידי משרד הפנים בחוק הקבוע - אם כי גם שם תהיה
הוראה שהוא מתבטל עם התבטלו של סמך שעת חירום - הם טכניים בלבד,
רק שינויי סגנון בטעיפי התקנות כדי שהכוננה תהיה יותר ברורה. לכן
אינני רואה זאת כנושא חדש.

בל בחשוב שגם כעת יש לשר סמכות בלתי
מוגבלת לגבי מתן היתרי-יציאה. לתקנות שעת חירום יש מסגרת בחוק
היטודי, במקודת סדרי השלטון והמספט, שה נאמר בטעיף 9, כי השר
רשאי להתקין תקנות שעת חירום להגנת המדינה, לבטחון הציבור ולהבטחת
קיום אספקת שירותים חיוניים. אם השר ירצה לאסור יציאה מסיבה אחרת,
אפילו סיבה טובי-קטיבית שאיננה במסגרת שלוש המובנים הללו, יהיה זה
בלתי חוקי. פירושו של דבר שקיימת הגבלה לגבי סמכותו של השר, בלא
שחבר-הכנסת הררי רוצה להגבילה עוד יותר בדרכו להתנות את מתן הסידור בתנאי
ש"קיים יסוד לחשש שיציאתו של אותו אדם לחוץ-לארץ עלולה לפגוע
בבטחון המדינה". סמך הוא הוסיף תנאי, שלועתי אינו יכול להיות
במסגרת של תקנות שעת חירום, בענין המסים. אינני חושב שהבטחת תשלום
המסים היא במסגרת של הגנת המדינה או בטחון הציבור.

סר הנגבי:

אבל במסגרת של קיום שירותים חיוניים.

סר טילברסטון:

רק בעקיפין. כל זמן שהתיקון מנוצץ
יהיה במסגרת של תקנות שעת חירום, אפשר
יהיה לטעון בבטחה שהתנאי השני המציע חבר-הכנסת הררי אינו קטור
בטלוטת התנאים שאפשר בגללם להתקין תקנות. מוטב לכן שיהיה חוק קבע.

אם נוכל לשכנע אתכם שהביטוח יהיה יותר
יעיל אם תהיה מוכנים לסגנון מחדש טעיפים טכניים בלי שינויים פורמליסטיים -
- יעזור לנו הדבר בהרבה. הדבר העיקרי שנאמר הוא ענין קביעת הסמכות,
שגם היא כיום מוגבלת במידה מסוימת.

היו"ר ב. חת:

נכון הוא שתקנות שעת חירום הן בבחינת חוק.

סר הנגבי:

בית-הדין העליון קבע שמיטור של הכנסת
הופך אותן לחוק.

היו"ר ב. חת:

לי ברבה כי יש לתקן את תקנות שעת חירום
בהתאם למרקטיקה, כדי לתת תוקף חוקי למצב
אדמיניסטרטיבי קיים. אנו יכולים, במסגרת הצעתו של חבר-הכנסת הררי,
להגביל יותר או פחות את סמכותו של השר לגבי סידור מתן היתרי יציאה.

א.ד.

מ.ר. ש.י.:
רצוני לשאול מדוע לא נעשה עבודה יסודית יותר במסגרת של חוק? יש כמה ליקויים טכניים, ואם באים לתקנם מוטב לעשות זאת במסגרת של חוק קבוע. אם דעה זו מתקבלת - שמא תדון הוועדה ותציע את החוק במקום הצעתו של חבר-הכנסת הררי?

היו"ר נ. חת.:
הדבר כרוך בפרוצדורה ארוכה ומסובכת, כיוון שיש להביא את החוק לקריאה ראשונה. אינני מציע לוועדה כי בפברואר 1955 תחזיר לעסוק בביצועי המדינה תחיקתית. לא היתה סייעץ לעשות זאת, ונראה לי שעלינו רק להסלים את מה שהטילו עלינו.

ע. א.ס.פ.:
אין כל מניעה שטר הפנים יציע, במסגרת הצעה זו, תנאים נוספים.

היו"ר נ. חת.:
אני מבקש לדעת אם יש תוספים בהצעה לגבול את חוק לתיקון תקנות שעת אירוס (יציעה לחוץ-לארץ).

ה צ ב ע ה

הצעת חבר-הכנסת פרלסטין לגבול את החוק - למ מתקבלה

הוחלט לדון בחוק לתיקון תקנות שעת אירוס (יציעה לחוץ-לארץ)

היו"ר נ. חת.:
אם אף אחד מחברי הוועדה יעורר את בעיית הנושא החדש, נזכר להכניס תנאים נוספים במסגרת הצעה זו. כן יתכן שנזכר להצמיד לכאן את החוק הטכני בענין האגרות.

משרד הפנים מציע: "(א) היציעה לחוץ-לארץ תהיה על-פי היתר יציאה מאת השר; (ב) כל אדם יקבל היתר יציאה לפי בקשתו, ואולם השר רשאי לסרב לתת היתר אם, לדעתו, בטחון המדינה או טובתה מחייבים את הסירוב". לעומת זאת מציע חבר-הכנסת הררי: "(א) לסרב את מתן ההיתר באחד משני אלה: - (1) קיים יסוד לחשש שיציאתו של אותו אדם לחוץ-לארץ עלולה לפגוע בבטחון המדינה".

בהתאם להצעת חבר-הכנסת הררי צריך השר להוכיח ש"קיים יסוד לחשש", והוא צריך יהיה להסביר זאת לבית-הדין הגבוה לצדק. כן מציע חבר-הררי את התנאי: "אותו אדם לא הוכיח להנחת דעתו, שלא יהיה עליו חוב של פסים או של תשלומי חובה אחרים למדינה או לרשויות מקומיות, ביום יציאתו המסוער". פסקה זו אינה סופיעה בהצעת משרד הפנים ואני מבקש לשמוע את חוות-דעתם.

מ.ר. ש.י.:
חשבנו שיש לתת טענות רחבה יותר לשר ולהסתפק בהחלטתו שהדבר עלול לפגוע בבטחון המדינה. אנו סבורים לכן שאין מקום לכלים "קיים יסוד לחשש", ואנו מציעים את הנוסח: "ואולם השר רשאי לסרב לתת היתר אם, לדעתו, בטחון המדינה או טובתה מחייבים את הסירוב". הסיפא של הטעיה: "או טובתה..." - בא במקום הפסקה השניה בהצעתו של חבר-הכנסת הררי. אנו חושבים שתשלום פסים שייך לטובתה של המדינה, ויתכן שבמשך הזמן יתברר כי יש עוד דברים שטובת המדינה מחייבת.

אנו יכולים לומר כי באופן פעיל הצעתו של חבר-הכנסת הררי אינה מתאימה, כי גם אם אדם חייב מסך לסוכנות או למוסדות הלמופיים, יתכן שיהיה מוצדק לעכב את יציאתו. הסוכנות היהודית השקיעה סכומים ניכרים בסידורם של אנשים וקליטתם, ולכן אין לבוא ולטעון זאת רק לגבי מסים ממסלתיים. כמובן שהשר אשר לעצמו זכות לתת היתר יציאה לפעמים גם כאשר אדם חייב כספים למדינה או לסוכנות. הצעת חבר-הכנסת הררי

אינה מאפשרת לטרב את מתן ההיתר במקרים פליליים, למשל, שאינם קשורים
בבטחון המדינה. הנוסח של ההצעה שלנו מכסה גם אפשרות כזו, בשעה
שלפי ההצעה הקודמת הדבר אינו ניתן. אני מוכן להביא לישיבה הבאה
נוסח יותר מתוקן.

ע. אסף:
רצוני לבקש שטר שי יבטח למזכות את כל
המקרים הבאים באשכון, ולא יכלול את כולם
תחת הכותרת "טובת המדינה".

היו"ר נ. חת:
פה נאמר - "את לדעתו טובת המדינה מחליבת",
וזוהו נוסח סופי שאינו מטיל כל חובת הסבר.

ח. סגור-כהן:
אני יודע מתוך בטיוח שעד היום כל אדם
מטר ביקש היתר-יציאה היה עליו להוכיח
שסילם את מסיו וחובותיו, בלעדיו מסמכים בלה לא קיבל היתר יציאה.

טר שי:
זוהי הוראה מדמיני טריביט אשר לדעת שר
הפנים בכללת התקנות.

ח. סגור-כהן:
רק הטובע הוסיפה ידיעה בעתונות כי אדם
בשם מרידמן אשר קיבל "דליסה" טוויץ-לארץ
ועשה את כל הנידורים לנסיעה, לא קיבל היתר יציאה.

היו"ר נ. חת:
כתוב היה שהוא לא קיבל אישור ממשרד הבטחון.

ע. אסף:
אני חושב שיש להוסיף לכאן את החובות
למוסדות הלאומיים.

ט. פרלסטיין:
רצוני לערער על נוסח פסקה 2. יכול לקרות
שאדם חייב חוב למס הכנסה והוא מריך
לאגאת את הארץ, והוא עשה נידורים טמאיים עם המשרד בנוגע לחובו והמשרד
סבור שאין ללחוץ עליו. (ע. אסף: נאמר שהוא רשאי לטרב, הוא אינו
חייב לטרב). כן יכול להיות חוב למלווה חובה שיש לשלמו בתשלומים
לשילורין (ע. אסף: נאמר "ביום יציאתו המסוער"). אני סבור שיש לתקן
זאת.

א. פרי:
אני חייב לומר שאינני רואה פה צורך יש
בכל התקנות לשעת חירום. יש לנו חוק הדרכונים
אשר נותן סמכויות מרחיקות-לכת לשר הפנים, ועד כמה שידוע לי הרי
גם ענין המסים כלול בו. לי נראה הענין כמיותר, והוא רק יגרום אטרדות
וימסור את האזרח לשרירות רצונו של השר או המשרד.

אולם כיוון שאנו מדברים על המיס קיים -
ואין דרכי לפנוע קבלת חוקים על-ידי המרדה בדיון - רצוני לומר מראש
שה דעתי בנדון. אני מוכן לקבל מהצעתו של חבר-הכנסת הררי את פסקה 2,
ואם חבר-הכנסת פרלסטיין הביע חששות בנדון, אמר לתקן זאת ברוח חששותיו.
אשר למעיקף הראשון - אינני יכול לקבלו כי הוא מנוסח באופן גמיש ביותר
ונותן מקום לפירושים מפירושים שונים. אני מציע להגביל את המסכות
רק לגבי טילוי חובת השירות.

היו"ר נ. חת:
אנו נמשיך בדיון בטובע הבא.